

KARTA KURSU

Nazwa	Etyka środowiskowa	
Nazwa w j. ang.	Envoirmental Ethics	
Koordynator	dr Antoni Płoszczyńiec	Zespół dydaktyczny
		dr Antoni Płoszczyńiec + osoba prowadząca wykład
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

- poznanie istoty, charakteru, źródeł i celów etyki środowiskowej
- refleksja nad miejscem człowieka w świecie przyrody i wobec innych zwierząt
- analiza wybranych zagadnień szczegółowych etyki środowiskowej (m.in. kwestia (nie)etyczności kodeksów myśliwskich; analiza utylitarystycznych argumentów za wegetarianizmem)

Warunki wstępne

Wiedza	-
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W_01 Student zna miejsce i znaczenie etyki środowiskowej w systemie nauk, jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz kierunki rozwoju. Rozumie znaczenie tej dyscypliny w kształtowaniu wartości oraz jej powiązania z edukacją ekologiczną.	K_W01, K_W02, K_W03
	W_02 Student zna ogólną i szczegółową terminologię z zakresu etyki środowiskowej.	K_W02
	W_03 Student posiada gruntowną wiedzę dotyczącą metod interpretacji tekstów źródłowych z zakresu etyki środowiskowej, zna sposoby argumentacji, rozumowania i wnioskowania wykorzystywane w tym dyskursie.	K_W06, K_W07
	W_04 Student ma świadomość wpływu filozoficznych teorii i ideowych założeń na współczesne organizacje pozarządowe i ruchy klimatyczno-ekologiczne.	K_W03, K_W09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U_01 Student potrafi przedstawić spojrzenie krytyczne wobec różnych paradygmatów etyki środowiskowej.	K_U02, K_U03, K_U05
	U_02 Student sprawnie posługuje się terminologią z zakresu etyki środowiskowej, rozumie sens najważniejszych kategorii (jak np. „zrównoważony rozwój”, „uniwersalne prawa podstawowe zwierząt”, „etyka czci dla życia”, „szowinizm gatunkowy”).	K_U01, K_U08
	U_03 Student potrafi jasno i przejrzyście przedstawiać swoje stanowisko, argumentować i dyskutować w oparciu o zdobytą wiedzę i specjalistyczną terminologię. Posiada umiejętność przygotowania merytorycznych wystąpień ustnych jak i prac pisemnych.	K_U04, K_U05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K_01 Student dba o precyzyjne i racjonalne formułowanie własnego stanowiska i przekonań oraz ich uzasadnienie.	K_K01, K_K03
	K_02 Student ponosi odpowiedzialność za siebie i innych ludzi, jest przekonany o konieczności stosowania się do zasad etyki zawodowej; podejmuje decyzje w sposób odpowiedzialny, jest świadom konsekwencji społecznych swoich działań.	K_K04
	K_03 Student jest otwarty na dyskusję i tolerancyjny wobec osób prezentujących odmienne poglądy, dopuszcza możliwość zmiany własnego stanowiska.	K_K03, K_K05

Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach								
		A		K		L		S		P
Liczba godzin - stacjonarne	30			30						
Liczba godzin - niestacjonarne	15			15						

Opis metod prowadzenia zajęć

- analiza lektur
- interpretacja tekstu
- dyskusja
- eksperymenty myślowe
- elementy wykładu

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - le ar ni ng	Gr y dy da kt ycz ne	Ć wi cz en ia w sz ko le	Z aj ę c ia te re no we	Pr ac a la bo ra to ryj na	Pr oj ek t in dy wi du al ny	Pr oj ek t gr up o wy	U dz iał w dy sk us ji	R e f e r a t	Pr ac a pis em na (es ej)	E gz a mi n us tn y	E gz a mi n pi se m ny	In ne
W01			X					X				x	
...			X					X				x	

Kryteria oceny	<ul style="list-style-type: none"> - przytomna obecność na zajęciach - merytoryczna aktywność - końcowa praca pisemna <p>Podstawą do wystawienia oceny końcowej jest zaliczenie pracy pisemnej. Aktywność może podwyższyć końcową ocenę o 1 lub 0,5 stopnia (pod warunkiem zaliczenia kolokwium). Dopuszczalne są trzy nieobecności na ćwiczeniach na studiach stacjonarnych, jedna na niestacjonarnych. Każda kolejna nieobecność musi być zaliczona na odrobiona w porozumieniu z</p>
----------------	--

prowadzącym.

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Ćwiczenia studia stacjonarne:

1. Charakter etyki ekologicznej
2. Gatunkowizm
3. Źródła gatunkowizmu a dobrostan zwierząt
4. Koncepcja praw zwierząt versus koncepcja dobrostanu zwierząt
5. Zrównoważony rozwój
6. Ekologia głęboka
7. Hipoteza Gai
8. Edukacja ekologiczna wobec kryzysu
9. Etyka czci dla życia Schweitzera
10. Nieetyczność etyki łowieckiej
11. Asceza a ekologia
12. Moralne argumenty za wegetarianizmem
13. Wegetarianizm, dobro zwierząt a utylitarny rachunek dóbr
14. Wątpliwości wobec etyki środowiskowej

Ćwiczenia studia niestacjonarne:

1. Charakter etyki ekologicznej
2. -
3. Źródła gatunkowizmu a dobrostan zwierząt
4. -
5. Zrównoważony rozwój
6. -
7. -
8. Edukacja ekologiczna wobec kryzysu
9. -
10. -
11. -
12. Moralne argumenty za wegetarianizmem
13. -
14. Wątpliwości wobec etyki środowiskowej

Wykaz literatury podstawowej

1. R. Elliot, *Etyka ekologiczna*, przeł. A. Przyłuska-Fiszler [w:] P. Singer (red.), *Przewodnik po etyce*, przeł. W. J. Bober et al., Warszawa 2002
2. R. Ryder, *Szowinizm gatunkowy, czyli etyka wiwisekcji*, przeł. Z. Szawarski, „Etyka” 1980, 18, s. 39-47.
3. P. Singer, *Wyzwolenie zwierząt*, przeł. A. Alichniewicz, A. Szczęsna, Warszawa 2018, s. 53-79,

321-363 (r. 1 i 6).

4. D. Probućka, *Prawa zwierząt*, Kraków 2015, s. 69-104.

5. A. Papużiński, *Filozoficzne aspekty zrównoważonego rozwoju – wprowadzenie*, „Problemy Ekorozwoju” 2006, vol. 1 No 2, s. 25-32.

6. B. Devall, G. Sessions, *Ekologia głęboka. Życie w przekonaniu, iż Natura coś znaczy*, przeł. E. Margielewicz, s. 91-144.

7. M. Ryszkiewicz, *Matka Ziemia w przyjaznym Kosmosie: Gaja i zasada antropiczna w dziejach myśli przyrodniczej*, Warszawa 1994, s. 13-37.

8. W. Tyburski, *Dyscypliny humanistyczne i ekologia*, Toruń 2013, s. 311-350.

9. I. Lazari-Pawłowska, *Schweitzer*, Warszawa 1976, s. 32-64.

10. M. Urbaniak, *Kodeks etyki łowieckiej jako narzędzie maskowania przemocy* [w:] D. Probućka (red.), *Etyczne potępienie myślistwa*, Kraków 2020, s. 107-138.

11. S. Rosik, *Ochrona środowiska naturalnego jako przejaw ascezy* [w:] W. Słomka (red.), *Asceza – odczłowieczenie czy uczyłowieczenie*, Lublin 1985, s. 69-86.

12. R. Ziemińska, *Moralne argumenty za wegetarianizmem*, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria” 2015, 2 (94), s. 191-203.

13. K. Saja, *Minimalizacja cierpienia zwierząt a wegetarianizm*, „Analiza i Egzystencja” 2013, 22, s. 67-83.

14. J. A. Majcherek, *Dylematy i paradoksy etycznego ekstensjonalizmu*, „Argument: Biannual Philosophical Journal” 2015, 5 (1), s. 191-210.

Wykaz literatury uzupełniającej

H. Skolimowski, *Ocalić Ziemię*, Warszawa 1991.

I. S. Fiut, *Myślenie ekofilozoficzne*, Kraków 2019.

Z. Piątek, *Ekofilozofia*, Kraków 2008.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia stacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	20
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta) – studia niestacjonarne

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15

	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	35
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	35
Ogółem bilans czasu pracy		100
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4